

Innehåll

44	Vitesföreläggande.....	1
44.1	Inledning	1
44.2	När får ett föreläggande förenas med vite?	2
44.2.1	När ett föreläggande alltid får förenas med vite	2
44.2.2	När ett vitesföreläggande förutsätter särskild anledning	4
44.3	Förbud mot att förena ett föreläggande med vite	5
44.4	Behörig förvaltningsrätt	8
44.5	Utformning av vitesföreläggande m.m.	9
44.6	Delgivning	11
44.7	Slopad möjlighet att begära undantagande	11
44.8	Lagen om viten	12

44 Vitesföreläggande

44.1 Inledning

Bestämmelser om vitesförelägganden, det vill säga förelägganden som förenats med vite, finns i 44 kap. skatteförfarandelagen. Kapitlet behandlar

- när ett föreläggande får förenas med vite (44 kap. 1–2 §§ SFL), se avsnitt 44.2,
- förbud mot att förena ett föreläggande med vite (44 kap. 3 § SFL), se avsnitt 44.3, och
- behörig förvaltningsrätt (44 kap. 4 § SFL), se avsnitt 44.4.

I avsnitt 44 behandlas även

- utformning av vitesföreläggande m.m., se avsnitt 44.5,
- delgivning, se avsnitt 44.6,
- slopad möjlighet att begära undantagande, se avsnitt 44.7, och
- lagen om viten, se avsnitt 44.8.

Ett föreläggandes verkningar kan förstärkas genom att föreläggandet förenas med vite. Ett vitesföreläggande innebär att föreläggandets adressat hotas med att tvingas betala ett visst belopp om föreläggandet inte följs.

Beträffande föreläggande utan vite se 37 kap. skatteförfarandelagen och avsnitt 37.

Bestämmelser om undantagande av uppgifter från föreläggande finns i 47 kap. skatteförfarandelagen. Se även avsnitt 47.

Lagen (1985:206) om viten innehåller generella bestämmelser om vite, vilka är tillämpliga i den mån skatteförfarandelagen inte innehåller några avvikande bestämmelser.

Övergångsbestämmelser

Bestämmelserna i 44 kap. SFL ersätter motsvarande bestämmelser i TL, SBL, LSK, lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m. (torgkontrollagen),

2 Vitesföreläggande, Avsnitt 44

lagen (2006:575) om särskild skattekontroll i vissa branscher (branschkontrollagen) och lagen (2007:592) om kassaregister m.m. (kassaregisterlagen), vilka alla upphört att gälla den 1 januari 2012.

Taxeringslagen, dock inte dess bestämmelser om skattenämnd, och lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter gäller fortfarande för 2013 och tidigare års taxeringar. Skattebetalningslagen gäller i princip för beskattningsår, redovisningsperioder, förvärv och skattepliktiga händelser som har påbörjats, avslutats, genomförts respektive inträffat före den tidpunkt då skatteförfarandelagen enligt punkt 1 av övergångsbestämmelserna ska tillämpas första gången. Torgkontrollagen, branschkontrollagen och kassaregisterlagen gäller fortfarande för kontroller som har inletts före utgången av år 2011. (Se punkterna 16, 18, 21 och 22 övergångsbestämmelserna till SFL.)

Förbuden att överklaga föreläggande vid vite i taxeringslagen, skattebetalningslagen, torgkontrollagen, branschkontrollagen, kassaregisterlagen samt lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter gäller inte vitesförelägganden som har meddelats efter utgången av år 2011 (punkterna 16, 18, 21 och 22 övergångsbestämmelserna till SFL). Vitesförelägganden som meddelas enligt äldre lagstiftning men sedan skatteförfarandelagen trätt i kraft får alltså överklagas.

Vitesförelägganden enligt taxeringslagen, torgkontrollagen, branschkontrollagen, kassaregisterlagen och lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter, vilka har meddelats efter utgången av år 2011, gäller omedelbart (punkterna 16, 21 och 22 övergångsbestämmelserna till SFL). Av 23 kap. 8 § skattebetalningslagen framgår att åtgärd enligt den lagen får verkställas även om bakomliggande beslut inte fått laga kraft.

44.2 När får ett föreläggande förenas med vite?

Olika regler gäller för olika typer av förelägganden. Vissa förelägganden får alltid förenas med vite medan ett vitesföreläggande i andra fall förutsätter att det finns anledning att anta att föreläggandet inte följs om det inte förenas med vite.

44.2.1 När ett föreläggande alltid får förenas med vite

Ett föreläggande enligt 41 kap. 12 §, 42 kap. 5 § andra stycket eller 42 kap. 7 § andra stycket skatteförfarandelagen får förenas med vite (44 kap. 1 § SFL).

Av 41 kap. 12 § SFL framgår att reviderad, som inte fullgör sina skyldigheter enligt 41 kap. 8–11 §§ SFL, får föreläggas att fullgöra dessa skyldigheter. På motsvarande sätt kan den som inte fullgör sina skyldigheter enligt 42 kap. 5 § första stycket SFL enligt lagrummets andra stycke föreläggas att fullgöra sina skyldigheter. Motsvarande gäller enligt 42 kap. 7 § andra stycket SFL den som inte fullgör skyldigheter som framgår av paragrafens första stycke.

Gemensamt för ovan nämnda situationer är att den enskilde, när frågan om ett föreläggande blir aktuell, redan har försummat att fullgöra någon skyldighet. Därmed föreligger regelmässigt anledning att anta att ett föreläggande utan vite inte kan förväntas få någon effekt och det har av denna anledning inte ansetts nödvändigt att för aktuella situationer uppställa något särskilt krav för att ett föreläggande ska få förenas med vite.

Föreläggande mot den som revideras

Med föreläggande enligt 41 kap. 12 § SFL åsyftas Skatteverkets möjlighet att förelägga den som revideras att fullgöra de skyldigheter som framgår av 41 kap. 8–11 §§ SFL.

Bestämmelsen avser således en situation där den som avses genom sitt förhållningssätt redan visat sin ovilja att fullgöra sina förpliktelser.

”Den som vid en revision inte fullgör sina skyldigheter att tillhandahålla handlingar och lämna upplysningar samt i övrigt ge revisorn den hjälp som behövs vid revisionen får enligt 41 kap. 12 § föreläggas att fullgöra dem. När frågan om föreläggande väcks har den reviderade alltså normalt redan vägrat att på revisorns begäran t.ex. tillhandahålla handlingar eller lämna upplysningar. Förutsättningarna i 2 § för att ett föreläggande ska få förenas med vite, nämligen att det finns anledning att anta att det annars inte följs, är därför regelmässigt uppfyllt när frågan om vitesföreläggande väcks under en revision.” (prop. 2010/11:165, s. 882).

Vitesföreläggande förutsätter giltigt revisionsbeslut

Det finns anledning att i sammanhanget påminna om att en förutsättning för ett föreläggande mot den, som vid revision anses missköta sig, är att revisionsbeslutet är i sin ordning. När Skatteverkets beslut om revision ansetts oproportionerliga, eftersom det saknats effektiva möjligheter att från granskningen undanta uppgifter om vad advokaters klientuppdrag avser, kan ifrågasvarande revisionsbeslut inte läggas till grund för beslut om vitesföreläggande (HFD 2012 ref. 12).

4 Vitesföreläggande, Avsnitt 44

Föreläggande vid tillsyn över kassaregister

Skatteverket får enligt 42 kap. 5 § andra stycket SFL vid tillsyn över kassaregister förelägga den som inte fullgör sina skyldigheter att efter Skatteverkets begäran tillhandahålla handlingar och lämna upplysningar, som behövs för tillsynen, att fullgöra dem.

”Det som har sagts ovan gäller även förelägganden enligt 42 kap. 5 § andra stycket och 42 kap. 7 § andra stycket som anknyter till en näringsidkares skyldigheter att medverka vid tillsyn över kassaregister (42 kap. 5 § första stycket) och kontrollbesök i kontantbranschen (42 kap. 7 § första stycket). Det handlar alltså om förelägganden som syftar till att möjliggöra tillsyn och kontroll. På motsvarande sätt som gäller för vitet vid revision är det nämligen i de här fallen normalt så att den som ska föreläggas redan har vägrat att fullgöra sina skyldigheter.” (a.a. prop., s. 882 f.)

Föreläggande vid kontrollbesök avseende kassaregister

Skatteverket får enligt 42 kap. 7 § andra stycket SFL förelägga den som inte fullgör sina skyldigheter vid kontrollbesök avseende kassaregister att fullgöra dem. De skyldigheter som avses är att, efter begäran från Skatteverket, tillhandahålla kontrollremsa, uppgifter från journalminne eller tömningskvitto för kontroll av hur försäljningar har registrerats i kassaregistret.

44.2.2 När ett vitesföreläggande förutsätter särskild anledning

I andra fall än som avses i 44 kap. 1 § skatteförfarandelagen får ett föreläggande förenas med vite om det finns anledning att anta att föreläggandet annars inte följs (44 kap. 2 § SFL).

Till skillnad mot de situationer, som omfattas av 44 kap. 1 § SFL och där den som föreläggandet avser genom sitt förhållningssätt har visat sin ovilja att fullgöra sina skyldigheter, så gäller som en särskild förutsättning för tillämpning av förevarande paragraf att det finns skäl att anta att föreläggandet annars inte följs.

Uttrycket ”skäl att anta” innebär att det inte ställs några högre krav beträffande de omständigheter som utgör grund för antagandet. Det torde räcka att det föreligger någon omständighet som ger anledning att misstänka att adressaten är ovillig att följa ett inte sanktionerat föreläggande.

”I 39 kap. 17 § ges Skatteverket möjlighet att förelägga näringsidkaren att fullgöra skyldigheten att använda

kassaregister. Ett sådant föreläggande får förenas med vite enligt 2 §.” (a.a. prop., s. 883)

44.3 Förbud mot att förena ett föreläggande med vite

Artikel 6 i den europeiska konventionen av den 4 november 1950 om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) avser att garantera en rättvis rättegång. I rätten till en rättvis rättegång anses ingå en passivitetsrätt – en rätt för den som är misstänkt för brott att inte behöva belasta sig själv. Gärningar som kan leda till skattetillägg eller kontrollavgifter anses falla in under Europakonventionens brottsbegrepp. Den som kan misstänkas ha begått en sådan gärning behöver således inte bidra till utredningen eller bevisningen.

I svensk rätt uppställs inte något krav på att misstänkt ska informeras om passivitetsrätten. Det kan dock finnas skäl att överväga sådan information i vissa situationer – till exempel om den misstänkte är ung och saknar erfarenhet av kontakter med rättsväsendet.

För att tydliggöra rätten att förhålla sig passiv finns i skatteförfarandelagen en bestämmelse med förbud mot att i vissa situationer förena ett föreläggande med vite.

Ett föreläggande får inte förenas med vite om

1. det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg eller kontrollavgift och
2. föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen (44 kap. 3 § första stycket SFL).

Vitesförbudet syftar således till att säkerställa passivitetsrätten. Den som är misstänkt för en gärning, som kan leda till straff, skattetillägg eller kontrollavgift, har rätt att förhålla sig passiv, det vill säga får inte föreläggas vid vite att medverka i utredningen av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen.

Lydelsen av 44 kap. 3 § första stycket skatteförfarandelagen överensstämmer i princip med lydelsen av 3 kap. 6 § andra stycket taxeringslagen. Sistnämnda lagrum har varit föremål för prövning av Högsta förvaltningsdomstolen i två mål.

6 Vitesföreläggande, Avsnitt 44

”Ett föreläggande enligt TL att inkomma med uppgifter får således inte förenas med vite om det finns anledning att anta att den skattskyldige har begått en gärning som kan leda till skattetillägg och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen. Frågan i målet är om det i förevarande fall har funnits en sådan anledning att anta att den skattskyldige har begått en gärning som kan leda till skattetillägg.

Regeringsrätten erinrar först om att uttryckssättet ’finns anledning att anta’ i 3 kap. 6 § andra stycket TL, vilket överensstämmer med uttryckssättet i 23 kap. 1 § RB, inte tar sikte på exakt samma omständigheter när det gäller skattetillägg som när det gäller ett misstänkt brott. Detta sammanhänger med att det för ansvar enligt SkbrL förutsätts att uppsåt eller grov oaktsamhet kan styrkas. Så är inte fallet beträffande påförande av skattetillägg, där det kan vara tillräckligt att den skattskyldige lämnat en oriktig uppgift eller utelämnat en uppgift som han varit skyldig att lämna. Det betyder att det kan finnas anledning att anta att skattetillägg kan komma att påföras även i ett fall där det inte finns anledning att anta att den skattskyldige begått en gärning som är straffbelagd i SkbrL.

I Skatteverkets ansökan om utdömande av vite anfördes bl.a. att P.L. i sina avlämnade inkomstdeklarationer inte hade redovisat vare sig inkomster eller tillgångar på konto i utlandet. Syftet med vitesföreläggandet var att få klarhet i hur bakomliggande transaktioner påverkade hans taxeringar för de berörda åren. Enligt de uppgifter Skatteverket hade tillgång till översteg de uttag och betalningar som gjorts med kontokortet under en viss tidsperiod väsentligt summan av den uppgivna casinovinsten.

Enligt Regeringsrättens mening måste vitesföreläggandet uppfattas så att Skatteverket vid den aktuella tidpunkten ansett sig ha anledning att anta att P.L. i sin självdeklaration utelämnat uppgifter som skulle ha påverkat hans taxeringar. Det fanns i sådant fall också skäl att anta att utelämnandet av uppgifter skulle medföra uttag av skattetillägg.

Mot bakgrund av det anförda finner Regeringsrätten, i likhet med kammarrätten, att bestämmelsen i 3 kap. 6 § andra stycket TL hindrar att ett föreläggande förenas

med vite i en situation som den aktuella. Den omständigheten att det är oklart om P.L:s förfarande faktiskt varit sådant att det skulle kunna leda till skattetillägg föranleder ingen annan bedömning.” (RÅ 2007 ref. 23)

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning i det andra målet skiljer sig på så sätt att det nedan återgivna stycket ersatt tredje och fjärde styckena i den ovan återgivna texten.

”A.N. har, vid de förfrågningar från Skatteverket som föregått vitesföreläggandet, förnekat att hon innehaft tillgångar utanför Sverige och uppgett att hon inte innehaft något utländskt bankkonto. Den omständigheten att Skatteverket trots detta förelagt A.N. vid vite att inkomma med de begärda uppgifterna visar att verket inte fäst tilltro till hennes uppgifter. Vitesföreläggandet måste således ha syftat till att få fram sådana uppgifter som inte har redovisats i hennes självdeklaration men som enligt Skatteverkets uppfattning borde ha redovisats.

Skatteverket har således haft anledning att anta att A.N:s uppgiftslämnande var förenat med sådana brister att skattetillägg skulle kunna komma att påföras.” (RÅ 2007 not. 84)

Den tolkning av ”anledning att anta” som domstolen gjort i de nämnda avgörandena innebär att vitesförbudet inträder redan vid en mycket begränsad misstanke om förfarande som kan leda till att den förelagde påförs skattetillägg. Tolknningen medför att Skatteverket inte genom vitesföreläggande ska söka förmå deklarationsskyldig att lämna uppgifter som, enligt verkets mening, borde ha redovisats i deklaration och som kan påverka beskattningen.

De ovan nämnda avgörandena har avsett förelägganden om att lämna kontoutdrag respektive uppgifter om kontokort. Ett föreläggande att deklarerera bör, enligt Skatteverkets uppfattning, kunna förenas med vite om Skatteverket inte har anledning att anta att den deklarationsskyldige har begått en brottslig gärning eller en gärning som kan leda till skattetillägg eller kontrollavgift, som denne skulle röja om deklaration gavs in.

”Förbudet mot att förena ett föreläggande med vite ska gälla även föreläggande att lämna uppgift om tredje man samt omfatta förelägganden att själv medverka i utredningen av en fråga som har samband med en gärning som kan leda till kontrollavgift eller skattetillägg.” (prop. 2010/11:165, s. 422)

Bestämmelsen om vitesförbud är således avsedd att omfatta så kallade tredjemansförelägganden (se härom avsnitt 37.4.4.2). Som framgår av lagtexten omfattas gärningar som kan leda till skattetillägg eller kontrollavgift. Vitesförbudet omfattar samtliga kontrollavgifter som regleras i skatteförordningen.

Notera att ett föreläggande enligt 66 kap. 6 § andra stycket SFL, om att en inte undertecknad begäran om omprövning ska undertecknas, inte får förenas med vite. Detta har dock ansetts som så självklart att saken inte lagreglerats (a.a. prop., s. 883).

Juridisk person

Då Europakonventionen även omfattar juridiska personer gäller passivitetsrätten också dessa.

Om den som ska föreläggas är en juridisk person gäller paragrafens första stycke även ställföreträdare för den juridiska personen (44 kap. 3 § andra stycket SFL).

Denna bestämmelse har införts i lagen för att undanröja den oklarhet som tidigare funnits (se a.a. prop., s. 426).

44.4 Behörig förvaltningsrätt

Fråga om utdömande av vite prövas av förvaltningsrätt på ansökan av den myndighet som har utfärdat vitesföreläggandet (6 § första stycket lagen om viten).

För att ett vite, som Skatteverket har förelagt, ska dömas ut måste verket hos domstol ansöka om vitets utdömande.

Enligt nyss nämnda lagrum ska ansökan om utdömande av vite göras hos den förvaltningsrätt inom vars domkrets myndigheten är belägen. Det skulle beträffande Skatteverkets ansökningar medföra att endast Förvaltningsrätten i Stockholm skulle vara behörig. För att så inte ska vara fallet finns en särskild bestämmelse om behörig förvaltningsrätt i skatteförordningen som, med hänsyn till vad som stadgas i 1 § andra stycket lagen om viten (se härom avsnitt 44.8), i detta hänseende tar över bestämmelsen om behörig förvaltningsrätt i lagen om viten.

Frågor om utdömande av vite prövas av den förvaltningsrätt som enligt 67 kap. skatteförordningen är behörig att pröva ett överklagande av den som föreläggandet gäller när ansökan om utdömande görs (44 kap. 4 § SFL).

Skatteverkets ansökan om att vite ska dömas ut ska således ges in till den förvaltningsrätt som är behörig enligt bestämmelserna i 67 kap. 7 § SFL om den som förelagts är en fysisk

person och enligt bestämmelserna i 67 kap. 8 § SFL om föreläggandet avser en juridisk person, såvida inte regeringen i särskilda föreskrifter har meddelat något annat (se 67 kap. 10 § SFL). Se närmare härom i avsnitt 67.

Notera att skatteförfarandelagens bestämmelse om behörig förvaltningsrätt inte förutsätter att det föreligger något beslut, som kan överklagas av den som vitesföreläggandet gäller. Behörig domstol för ansökan om utdömning av vite är den förvaltningsrätt som skulle varit behörig om den som föreläggandet gäller hade gett in ett överklagande.

Ovan nämnda bestämmelser i 67 kap. skatteförfarandelagen om behörig förvaltningsrätt gäller även om den som förelagts vid vite överklagar beslutet om vitesföreläggande.

44.5 Utformning av vitesföreläggande m.m.

Även om det inte sägs uttryckligen kan det anses ligga i sakens natur att ett föreläggande ska vara skriftligt. Föreläggandet ska riktas till den som föreläggs att göra något och bör utformas på ett sådant sätt att det klart och tydligt anger vad denne förväntas göra.

Ett föreläggande som förenats med vite ska delges. Beträffande delgivning se avsnitt 44.6.

Att ett föreläggande ska innehålla en uppmaning till den förelagde att följa föreläggandet inom viss tid anses så självklart att detta inte behöver framgå av någon författningsbestämmelse. Lika självklart anses det vara att fristen för att följa föreläggandet ska anpassas efter omständigheterna i det särskilda fallet. Tidsfristen ska således bestämmas under hänsynstagande till bland annat föreläggandets innehåll och omfattning.

Formföreskrift

Den som föreläggs enligt skatteförfarandelagen ska få minst fem dagar på sig att följa föreläggandet; detta gäller dock inte den som föreläggs enligt 44 kap. 1 eller 2 § SFL (8 kap. 1 § SFF).

Nyss nämnda bestämmelse reglerar således en minimitid som i vissa fall ska ges den som föreläggs. Med dagar avses vardagar.

När ett föreläggande förenas med vite enligt 44 kap. 1 eller 2 § skatteförfarandelagen kan det ofta vara motiverat med en kortare tid än fem dagar för att följa föreläggandet. Därför gäller bestämmelsen om minimitid inte i dessa fall.

Begäran om uppgifter

Om Skatteverket avser att utfärda ett föreläggande enligt skatteförfarandelagen ska en enhet inom verket som medverkar vid brottsutredningar på begäran ange om det i enhetens verksamhet finns uppgifter som innebär att ett föreläggande inte får förenas med vite (8 kap. 2 § SFF).

Ett föreläggande får inte förenas med vite om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg eller kontrollavgift och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen – se avsnitt 44.3.

För att Skatteverket inte ska riskera att utfärda ett vitesföreläggande i strid med vitesförbudet föreskrivs att brottsutredande enhet inom verket före utfärdandet på begäran ska upplysa om det finns uppgifter som utgör hinder mot ett vitesföreläggande. Inom Skatteverket finns särskilda skattebrottsenheter, som är organisatoriskt skilda från verkets övriga verksamhet. Se vidare lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar m.m.

Svar på föreläggande

Uttrycket ”lämna uppgift” anses innefatta att visa upp en handling eller att lämna en kopia av en handling. Skatteverket får avgöra hur en uppgift ska lämnas – verket kan i föreläggande föreskriva exempelvis att en handling ska visas upp (a.a. prop., s. 852). Enligt Skatteverkets bedömning innebär propositionsuttalandet om att verket får bestämma hur uppgiftslämnande ska ske inte mera än att verket kan uttrycka önskemål om hur begärda uppgifter ska lämnas – verket synes inte kunna kräva mera än att uppgiftslämnandet ska vara ändamålsenligt. Att begärda uppgifter lämnas måste vara det primära – i vilken form uppgifterna lämnas är av underordnat intresse så länge uppgiftslämnandet sker på ett ändamålsenligt sätt. Verket kan i ett föreläggande uttrycka önskemål om hur uppgiftslämnandet ska ske – skulle den förelagde välja att lämna uppgifterna på annat, ändamålsenligt, sätt torde det enligt verkets uppfattning saknas grund för att hävda att föreläggandet inte har följts.

I sammanhanget kan noteras lagstiftarens strävanden att göra skatteförfarandelagen teknikneutral – se härom avsnitt 11.1 i prop. 2010/11:165.

Då det inte finns någon uttrycklig reglering om hur svar i anledning av ett föreläggande ska lämnas är bestämmelsen i 14 § förvaltningslagen (1986:223) tillämplig. Enligt paragrafens första stycke ska part ges möjlighet att lämna uppgifter

muntligt om detta kan ske med hänsyn till arbetets behöriga gång. Huruvida muntligt svar kan vara acceptabelt är beroende av bland annat vilka uppgifter som efterfrågas men kanske framför allt av mängden efterfrågade uppgifter.

44.6 Delgivning

Av skatteförfarandeförordningen framgår att om ett föreläggande har förenats med vite enligt 44 kap. 1 eller 2 § SFL ska den som föreläggandet gäller delges föreläggandet (17 kap. 4 § SFF).

Bestämmelser om delgivning finns i delgivningslagen (2010:1932) och delgivningsförordningen (2011:154).

Skatteförfarandelagens bestämmelse om att vitesföreläggande ska delges innebär att delgivning ska ske i enlighet med bestämmelserna i delgivningslagen och delgivningsförordningen.

Beträffande delgivning se även avsnitt 9.3 i Rätt handlagt 2011 (SKV 119).

44.7 Slopade möjlighet att begära undantagande

Tidigare möjligheter att begära undantagande från föreläggande har slopats. Rätten att begära undantagande av uppgifter från föreläggande vid vite har ersatts dels av en möjlighet att begära omprövning av beslutet om föreläggande och därvid åberopa att föreläggandet omfattar uppgifter som ska undantas, dels av en möjlighet att överklaga beslutet om vitesföreläggande och i överklagandet yrka att undantag ska göras. Härigenom ges den som vitesföreläggs möjlighet att redan i samband med föreläggandet få till stånd en prövning av föreläggandet – den förelagde behöver alltså inte längre riskera att vitet döms ut för att få saken prövad. Beträffande omprövning respektive överklagande hänvisas till avsnitten 66 och 67.

Bestämmelser om undantag av uppgifter från kontroll finns i 47 kap. skatteförfarandelagen. Se även avsnitt 47.

”Överklagande-hänvisning”

Möjligheten att begära omprövning av respektive överklaga beslut om vitesföreläggande medför att den som föreläggandet gäller ska underrättas om hur han eller hon ska förfara i sådant fall.

44.8 Lagen om viten

För att en myndighet ska ha rätt att förena ett föreläggande med vite fordras ett uttryckligt stöd för åtgärden i en författningsbestämmelse (se 1 § första stycket lagen [1985:206] om viten, nedan kallad viteslagen). Skatteverkets rätt att på skatteförfarandelagens område vitesförelägga regleras i 44 kap. 1 och 2 §§ SFL.

Viteslagen innehåller allmänna bestämmelser om vite. Nämnda lag ska inte tillämpas i den mån annat följer av vad som är särskilt föreskrivet, vilket innebär att lagen inte ska tillämpas om det finns avvikande bestämmelser i annan författning eller, annorlunda uttryckt, att skatteförfarandelagens bestämmelser om vite har företräde framför viteslagens motsvarande bestämmelser.

Beträffande viteslagen se avsnitt 7.7 i Rätt handlagt 2011 (SKV 119).